

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Paul Michel

tegen

de heer Douglas De Coninck, journalist (De Morgen)

Met een brief van 4 maart 2003 dient de heer Paul Michel klacht in tegen journalist Douglas De Coninck naar aanleiding van een kort stuk in de rubriek 'Redactioneel afval' van De Morgen van 8 februari 2003. Na tussenkomst van de ombudsman van de Raad voor de Journalistiek heeft De Morgen op 14 maart 2003 een lezersbrief opgenomen van Paul Michel, gevolgd door een korte tekst met als titel: 'Naschrift DDC'. Daarop heeft de heer Michel, per telefoon op 9 april 2003 en de dag nadien per mail, meegedeeld dat hij zijn klacht wil handhaven. Op 29 april 2003 heeft Paul Michel per brief een nieuwe klacht ingediend tegen Douglas De Coninck, en dit naar aanleiding van twee artikelen die in De Morgen van 26 april 2003 waren verschenen onder de titels 'Stortvloed aan fraudedossiers' en 'De oude krokodillen wilden net weer boven water komen'.

Op zijn bijeenkomst van 8 mei 2003 heeft de Raad voor de Journalistiek besloten om de twee klachten samen te voegen, omdat ze gericht zijn tegen dezelfde journalist en betrekking hebben op hetzelfde dossier.

De klager en de journalist hebben schriftelijk hun standpunt uitvoerig toegelicht en ze hebben ook stukken bezorgd aan de Raad voor de Journalistiek.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 27 januari 2004. De klager is in persoon verschenen, vergezeld van zijn advocaat Willy Van der Gucht. De journalist is in persoon verschenen. Op verzoek van de klager zijn ook twee getuigen gehoord in aanwezigheid van de partijen: mevrouw Els Van Poeck, celhoofd inspectiedienst van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de heer Kurt Herregodts, voormalig woordvoerder van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij.

DE FEITEN

Klager is leidend ambtenaar van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. Hijzelf en de VHM zijn in 2001 in opspraak gekomen vanwege beweerde onregelmatigheden, zowel bij de VHM zelf als in bepaalde lokale huisvestingsmaatschappijen. Daarover zijn binnen de VHM en ook op vraag van de Vlaamse overheid verschillende onderzoeken uitgevoerd. De kwestie verwekte grote belangstelling in de pers en in de politieke wereld. In november 2002 is klager voor zes maanden geschorst, nadat eerder de administrateur-generaal en de adjunct administrateur-generaal van de VHM waren vertrokken. De schorsing van klager is in april 2003 ongedaan gemaakt door de Raad van State.

De krant De Morgen heeft de ontwikkelingen bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij steeds van nabij gevolgd. Het is een artikelenreeks in maart 2001 van Douglas De Coninck die de aanzet gaf tot de maatschappelijke discussie over de werking van de VHM en de lokale huisvestingsmaatschappijen. In die artikelen is uitgebreid ingegaan op de rol die de klager als hoofd van de inspectiedienst daarbij zou hebben gespeeld.

Op 8 februari 2003 verschijnt in de rubriek 'Redactioneel afval' van de Morgen een kort en niet ondertekend stuk waarin gemeld wordt dat Paul Michel, die in die periode geschorst is, gaan eten is met de leden van de inspectiedienst. Het stuk bevat volgende passages: '(...) Paul

Michel duikt plots weer in de kantoren op en sommeert alle leden van de inspectiediensten om hem te volgen naar het restaurant De Boer, op de Brusselse Vismarkt. Daar brengt de groep de rest van de dag door. Michel werd geschorst omdat hij zijn functie had misbruikt voor het organiseren van zijn eigen verkiezingscampagne als lokaal CD&V-mandataris in Geraardsbergen. (...)’.

Klager, die de inhoud van de bijdrage betwist, neemt contact op met de ombudsman van de Raad voor de Journalistiek. Die raadt hem aan een lezersbrief te sturen naar De Morgen, wat klager doet met een mail en een aangetekende brief van 21 februari 2003. Omdat de brief in de daaropvolgende dagen niet wordt opgenomen, dient hij op 4 maart 2003 klacht in bij de Raad voor de Journalistiek. Na tussenkomst van de ombudsman, wordt de lezersbrief opgenomen in de krant van 14 maart 2003, gevolgd door een naschrift van de hand van Douglas De Coninck. Klager is het niet eens met de wijze van publicatie en deelt de dag erna aan de ombudsman mee dat hij zijn klacht handhaaft.

Op 26 april 2003 verschijnen in De Morgen twee nieuwe artikelen over de verwickelingen rond de VHM, getekend door Douglas De Coninck. De stukken dragen als titel: ‘Stortvloed aan fraudedossiers’ en ‘De oude krokodillen wilden net weer boven water komen’. Klager dient hiertegen een nieuwe klacht in met een brief van 29 april 2003. Met een mail van 19 mei duidt klager aan tegen welke passages hij bezwaar maakt omdat ze volgens hem niet met de waarheid overeenstemmen. Klager haalt vier passages aan die volgens hem onjuist, leugenachtig, verzonden of gekleurd zijn.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

In zijn twee klachtbrieven en zijn daaropvolgende brieven voert klager verschillende grieven aan. In hun mondelinge uiteenzetting voor de rapporteringscommissie betogen klager en zijn raadsman dat er in essentie drie inbreuken op de journalistieke ethiek zijn geweest.

Ten eerste heeft de journalist volgens de klager nooit de regel van hoor en wederhoor toegepast. Sinds de journalist in 2001 over de VHM en de rol van klager is beginnen schrijven, heeft hij de klager nooit gecontacteerd. De klager heeft nooit de kans gehad zijn standpunt naar voren te brengen, op de publicatie van één recht van antwoord na. De journalist heeft weliswaar in 2001, voor de publicatie van zijn eerste artikelen, de woordvoerder van de VHM gecontacteerd. Maar die heeft enkel namens de VHM geantwoord en kon niet antwoorden op de persoonlijke aanvallen tegen klager. Dit laatste wordt op de hoorzitting bevestigd door de heer Herregodts, toenmalig woordvoerder van de VHM. Ten tweede wordt journalist De Coninck een onjuiste en partijdige weergave van de feiten verweten. Door selectief te citeren uit de auditrapporten over de VHM, worden enkel feiten die voor de klager ongunstig zijn weergegeven. Dat is geen correcte weergave van de werkelijkheid. De stukken in De Morgen bevatten manifeste fouten, die er wetens en willens zijn in opgenomen.

Ten derde betoogt klager dat de journalist door zijn manier van werken en door zijn publicaties een gebrek aan respect heeft betoond voor de menselijke waardigheid van klager.

In zijn schriftelijke reactie en zijn mondelinge uiteenzetting wijst de journalist er allereerst op dat niet hij de auteur is van het korte stuk in de krant van 8 februari 2003. Daarover op de hoorzitting ondervraagd, bevestigt de journalist wel dat hij het stuk heeft geïnspireerd en er de ‘geestelijke vader’ van is. Hij heeft ook het nawoord geschreven op de reactie van klager die als lezersbrief is verschenen.

Voorts betoogt de journalist dat hij steeds correct heeft gehandeld. Voor de publicatie van zijn artikelenreeks in 2001 heeft hij contact gehad met de woordvoerder van de VHM, nadat hij

die een lijst met 23 concrete vragen had bezorgd. Verschillende vragen hadden rechtstreeks betrekking op de rol van klager. De journalist heeft uit de reactie en uit de antwoorden van de woordvoerder opgemaakt dat die ook namens klager sprak. Voorts wijst de journalist erop dat hij niet op één enkele bron is voortgegaan, maar dat hij integendeel verschillende bronnen heeft geraadpleegd en dat hij ook eigen onderzoekswerk heeft gedaan. Verschillende bronnen binnen de VHM werden echter op de ene of andere manier gesanctioneerd en droogden na verloop van tijd op. De Coninck wijst er ook op dat zijn stukken moeten gelezen worden met de kennis die hij op het moment van de publicatie kon hebben, en niet op basis van gegevens die pas nadien aan het licht zijn gekomen. Zo was er geen interne audit binnen de VHM verricht toen hij in 2001 zijn eerste artikelenreeks publiceerde.

BESLISSING

Over het artikel van 8 februari 2003 – de eerste klacht

Het korte stuk in de rubriek ‘Redactioneel afval’ van 8 februari 2003 bevat één feitelijke onjuistheid: uit de stukken blijkt dat Paul Michel geschorst was ‘wegens de aanhoudende persheisa en in het belang van de dienst’, en niet om de redenen die in het stuk worden aangevoerd. Voorts neemt de Raad akte van het getuigenis van mevrouw Els Van Poeck, die verklaart dat niet Paul Michel alle leden van de inspectiediensten heeft opgevorderd om met hem te gaan eten in een restaurant, maar dat het integendeel zij waren die Paul Michel hadden uitgenodigd op een etentje. Ten slotte ontkennen zowel Paul Michel als mevrouw Van Poeck wat er volgens De Morgen op dat etentje zou zijn besproken.

Het was daarom onverantwoord – wie ook de auteur moge zijn geweest van de korte bijdrage – om te talmen met de publicatie van de lezersbrief die Paul Michel op 21 februari naar de krant heeft opgestuurd. Het wederwoord met de bedoeling om fout geachte informatie recht te zetten omtrent personen of zaken die door de journalist in zijn informatie betrokken worden, is een rechtmatig uitvloeisel van de persvrijheid. Wanneer betrokkenen hierom uitdrukkelijk verzoeken, kan het enkel om ernstige redenen afgewezen worden. (zie: *Raad voor de Journalistiek, 10 juli 2003, Van den Wijngaert t/ Het Laatste Nieuws*).

Er waren geen ernstige redenen om het wederwoord van Paul Michel af te wijzen. Toch is het pas op 14 maart 2003, nadat Paul Michel klacht heeft ingediend en de ombudsman van de Raad bij de redactie is tussenbeide gekomen, dat de lezersbrief wordt opgenomen. Het zou een goede journalistieke praktijk zijn geweest indien de krant onmiddellijk na ontvangst van de reactie van Michel diens lezersbrief had gepubliceerd. Op dat vlak is de klacht gegrond. Maar de Raad voor de Journalistiek kan ook het feit niet negeren dat de lezersbrief uiteindelijk toch is opgenomen en dat aan klager aldus een wederwoord is verleend. Het feit dat de brief gevolgd werd door een naschrift van Douglas De Coninck, doet daar niets van af.

Over de artikelen van 29 april 2003 – de tweede klacht

1. De twee artikelen van 29 april 2003 bevatten, naast de mededeling dat er nieuwe onderzoeken zijn gestart over de kwestie, weinig nieuwe gegevens. Ze zijn vooral een opfrissing van wat eerder al bekend was gemaakt. Douglas De Coninck betwist niet dat hij bij de voorbereiding van deze artikelen geen contact heeft gehad met klager. Aangezien het niet om nieuwe informatie ging, was dit niet noodzakelijk.

Partijen zijn het erover eens dat De Coninck voor de publicatie van zijn eerste artikelen, in 2001, diverse contacten heeft gehad met de woordvoerder van de VHM, de heer Herregodts, en dit zowel mondeling als per mail en telefonisch. Ook de heer Herregodts zelf heeft dat op de hoorzitting bevestigd. Partijen zijn het wel oneens over de draagwijdte van die contacten. Klager bevestigt de stelling van de heer Herregodts, die zegt dat hij als woordvoerder enkel

voor de VHM kon spreken, en niet namens klager. De journalist zegt dat hij uit de reactie van de heer Herregodts begrepen heeft dat die ook namens klager sprak. Volgens de journalist was het duidelijk dat de woordvoerder voor het beantwoorden van zijn vragen in nauw contact stond met de leiding van de VHM, en dus ook met klager.

De stelling van de journalist wordt ondersteund door de inhoud van de mail die de heer Herregodts op vrijdagavond 20 april 2001, dus kort voor de publicatie van de eerste artikelenreeks, naar de journalist heeft gestuurd. Daarin schrijft de heer Herregodt onder meer: '(...) De heer Michel vroeg me overigens u erop te wijzen dat deze lijst enkel kan zijn bekomen door diefstal. (...) De betrokkene ontkent formeel dat hij zijn functie binnen de VHM misbruikt zou hebben voor ongeoorloofde tussenkomsten. (...)’ Uit deze passages kon de journalist terecht afleiden dat de woordvoerder van de VHM ook namens klager sprak. Uit de mails van de woordvoerder van de VHM valt overigens nergens op te maken dat deze, voor de beantwoording van de vragen die betrekking hadden op klager, naar klager heeft doorverwezen.

De Raad voor de Journalistiek besluit hieruit dat de journalist voor de publicatie van de eerste artikelenreeks de regel van hoor en wederhoor heeft toegepast. Het standpunt van klager is in de oorspronkelijke artikelen volgens de bewoordingen van de mail van de heer Herregodts opgenomen. Wat dit onderdeel betreft, is de klacht ongegrond.

2. Klager voert ook aan dat de journalist onjuist en partijdig heeft bericht. De Raad voor de Journalistiek kent niet alle gegevens en heeft niet de mogelijkheid om die te kennen. Hij kan alleen vaststellen dat partijen daarover van mening verschillen. Wat dit onderdeel van de klacht betreft, kan de Raad zich niet uitspreken.

3. Klager voert nog aan dat de berichtgeving zijn waardigheid heeft aangetast. Aangezien niet blijkt dat de waardigheid van klager op journalistiek onethische wijze is aangetast, kan de Raad voor de Journalistiek zich over dit onderdeel evenmin uitspreken.

Brussel, 11 maart 2004